

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

Casussen bespreken

Hoe bespreek je een casus met een groep?

Stap 1: introductie van de casus

Hier leest iedereen voor zichzelf de casus en maakt eventueel aantekeningen over zijn eerste indrukken. Eventueel kun je de casus ook voor laten lezen door één van de deelnemers. Bespreek kort welke rol iedereen in de casus kiest om verder over te denken en bespreken.

Stap 2: eigen perspectief

Iedereen gaat voor zichzelf na:

1. Voor welke beslissing of keuze sta ik, als ik me inleef in de casus?
2. Wie zijn de betrokkenen?
3. Wie neemt beslissingen?
4. Heb ik nadere informatie nodig?
5. Wat zijn de argumenten voor verschillende mogelijke stappen?
6. Tot welke conclusie kom ik?
7. Wat voel ik bij de genomen beslissing?

Stap 3: gezamenlijke analyse

Gezamenlijk bespreek je wat iedereen heeft opgeschreven, of heeft bedacht bij stap 2. Wat komt er overeen in hoe verschillende deelnemers naar de casus hebben gekeken? Wat verschilt er? Hoe komt dat? Hoe voelt dat?

Wat kunnen we leren van het bespreken van deze casus? Missen we iets om in zo'n casus adequaat te kunnen handelen? Wat dan? Wie kan daarvoor zorgen?

Voorbeelden

Verzorgingstehuis

Berend (73) zit in een verzorgingstehuis en heeft alzheimer. Hij komt oorspronkelijk uit Duitsland en dat is te horen. Er worden regelmatig opmerkingen gemaakt over het feit dat hij Duits en dus 'fout' is.

Groepsgenoten willen bijvoorbeeld niet 'met die Duitser' aan tafel zitten. Hij klaagt hierover bij zijn zoon Albert die het aangeeft bij een vrijwilliger in het verzorgingstehuis. De vrijwilliger meldt het bij de groepsleiding.

Foto sturen

Karel (19) is licht verstandelijk beperkt en stuurt via WhatsApp een uitdagende foto van zichzelf naar een andere deelnemer van zijn sport en spel club, John (13).

Op de foto is te zien dat Karel uitdagend poseert in zijn boxershorts. Hij stuurt de foto naar John met wie hij in een sport en spel club zit. Karel stuurt hem de foto en vraagt hem wat hij van zijn lichaam vindt. John schrikt er een beetje van. Hij vertelt dit aan zijn ouders die contact opnemen met de begeleider van de sport en spel club. Ze overwegen aangifte te doen en eisen dat de begeleider Karel uit de club zet.

Vrijwilliger op kinderkamp

Felix (38) is vader en vrijwilliger bij een kindervakantieweek in Rotterdam. Je krijgt vlak voor de start van de week bericht van de politie. Felix wordt verdacht van een zedendelict.

Net als vorig jaar is Felix (38) activiteiten coördinator bij de vakantieweek Speel Mee. Deze vakantieweek is voor kinderen van 4 tot 12 jaar die het niet zo breed hebben. Felix is vader van één van de deelnemers. Je bent secretaris van de vereniging Speel Mee verantwoordelijk voor

het aannamebeleid van de vrijwilligers. 5 dagen voordat de week van start gaat, word je gebeld door de politie. Felix wordt verdacht ervan verdacht kinderporno in zijn bezit hebben.

Meedoen

Mehmet (10) staat in zijn eentje op het plein, met zijn hoofd naar beneden. Als de overblijfmoeder vraagt wat er aan de hand is, vertelt hij dat hij alweer niet mee mag doen met zijn vier vrienden.

“Ze zeggen dat ze met zijn vieren willen spelen.” Dit verhaal navragend, komt het overeen. Mehmet is verdrietig. Hij mag wel vaker niet meedoen, zegt hij. De leerkracht bespreekt ter plekke met de kinderen hoe dit voor Mehmet voelt, hoe het voor hen zou voelen en de kinderen accepteren dat Mehmet nu weer meedoet.

Daklozenopvang

Jamila (19) heeft altijd met veel plezier deelgenomen aan de activiteiten die de gemeente voor dakloze jongeren organiseert, maar ze vindt het nu niet meer leuk.

2 deelnemers, maken grapjes over Marokkanen waar zij bij is. Jamila vindt dit niet prettig, en liet dat al eerder aan hen weten. Toch stoppen de deelnemers er niet mee. Jamila stuurt een klacht naar het bestuur.

Handtastelijke trainer

Bij de reddingsbrigade werkt men al jaren met vrijwilligers die eerst als deelnemer mee hebben gedaan. Ze leiden hun vrijwilligers zelf op. De vrijwilligers geven les in reddend zwemmen. Op een dag mist de coördinator twee personen. Ze blijken in een afgesloten kleedruimte te zijn. De coördinator bonkt op de deur. De deelnemer blijkt betast te zijn door de vrijwilliger. De deelnemer en zijn ouders zijn geschokt. Ze willen niet dat er aangifte wordt gedaan.

Feestje bij de trainer

Een hockeytrainer nodigt het team uit om bij hem te vieren dat het seizoen ten einde is. Tijdens het feestje wordt er alcohol gedronken. De spelers zijn allemaal 15 en 16 jaar. Eén van de jongens uit het team wordt erg dronken. Zijn teamgenoten maken foto's van hem als hij overgeeft in de wc. Na afloop klopt de moeder van deze jongen bij jou, als voorzitter, aan. Ze wil weten hoe dit heeft kunnen gebeuren. Ze eist dat de foto wordt verwijderd en dat je de trainer weg stuurt. Jouw medebestuurders vinden dat dit niet onder de verantwoordelijkheid van de club valt. Het feestje vond immers plaats buiten de club om. De moeder is boos en verdrietig.

Casusbespreking op basis van film

Op Youtube vind je vier filmpjes van situaties in vrijwilligersorganisaties. Ze worden door acteurs gespeeld. Het is niet de bedoeling dat je beoordeelt of ze 'goed' of 'fout' zijn. Het gaat erom dat je met elkaar in gesprek gaat.

Hieronder staan vragen die je hierbij op weg kunnen helpen.

1. Kind troosten: <https://youtu.be/3G2JS547NPw>

- Past deze vorm van troosten bij een 13-jarige?
- Bij welke leeftijd kan dit nog wel en bij welke niet meer?
- Wat als dit een jongetje was geweest? Wat als de vrijwilliger een vrouw was geweest?
- Wat zou het vervolg van deze situatie kunnen zijn?
- Vind je dat een vrijwilliger de verantwoordelijkheid heeft om een andere vrijwilliger hierop aan te spreken?

- Wat zou het makkelijker kunnen maken voor een vrijwilliger om een collega aan te spreken?
 - Is het nodig om dit ouders te vertellen?
 - Wie zou kunnen helpen?
 - Hoe kan een vrijwilliger weten wat de normen / waarden in een organisatie zijn?
2. Ongeruste ouder: <https://youtu.be/I7ENflpedU8>
- Wat vind je van de reactie van de vrijwilliger?
 - Is de reactie van de vrijwilliger eerlijk? Denk je dat hij z'n collega in de gaten houdt?
 - Weet de vrijwilliger voldoende wat er gebeurd is?
 - Is de ouder gerustgesteld?
 - Hoe communiceer je dat dit kind niet meer getraind wordt door je collega?
 - Is de vrijwilliger de juiste persoon aan wie dit verhaal verteld moet worden?
 - Wat zou jij nu doen? Zou je dit nader onderzoeken? Wie zou je bij het onderzoek betrekken?
 - Hoe spreek je je collega aan?
 - Bespreek je het met andere kinderen?
3. Sollicitatiegesprek: https://youtu.be/i_ifSg2ukRM
- Neem jij deze aspirant vrijwilliger aan?
 - Wat in de houding van de aspirant vrijwilliger overtuigt jou deze man niet/wel aan te nemen?
 - Wat in de uitspraken van de aspirant vrijwilliger overtuigt jou deze man niet/wel aan te nemen?
 - Wat zouden aanvullende vragen kunnen zijn?
 - Hoe weet je zeker dat je de juiste beslissingen neemt en geen goede vrijwilliger laat lopen?
 - Wat zijn de voorwaarden om iemand op een goede manier te kunnen afwijzen?
4. Probleem ontkennen: <https://youtu.be/QnZ0ptnyWiU>
- Wat is de houding van de voorzitter?
 - Wat zou het vervolg van deze situatie kunnen zijn?
 - Zou het bestuurslid het ook anders hebben kunnen aanpakken?
 - Hoe zou de voorzitter op een andere manier hebben kunnen reageren?
 - Wat voor afweging zou deze voorzitter maken?
 - Wat voor argumenten zou een bestuurslid kunnen aanvoeren?
 - Zou er iemand bij betrokken kunnen worden? Waar zou het bestuurslid hulp vandaan kunnen halen?